

Fylkesmannen i
NORDLAND

Kunnskapsutveksling mellom reindriften og kommunen

Jo Vidar Nordhaug
Landbruks- og reindriftsavdelinga
Fylkesmannen i Nordland

Kommunekonferansen 14.-15. april 2016

- vinner til Nordlands beste

Tema

- Reindriftens organisering og rettsgrunnlag.
- Kunnskapsutveksling mellom reindriften og kommunal forvaltning.
- Medvirkning og saksmengde for reindriften.
- Hvordan forbedre kunnskapsutvekslingen?
- Kommuneprosjektet i Troms – noe for oss i Nordland?

Reindrif i Nordland

19 reinbeitedistrikt med beiterett i Nordland fylke
+ svenske samebyer.

12 distrikter i Nordland reinbeiteområde
Fra Voengelh-Njaarke i sør til Skjomen i nord.

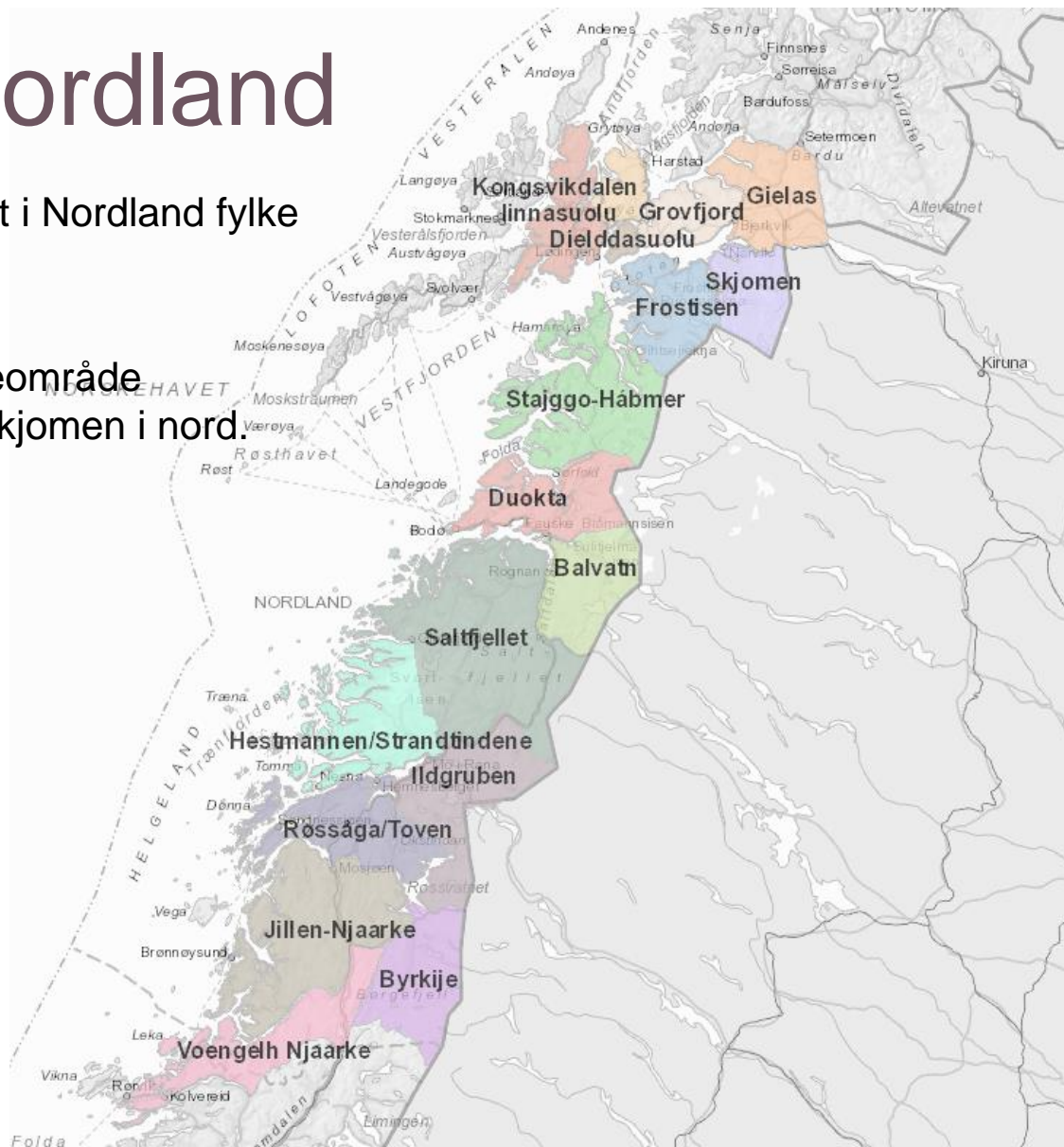
2 distrikter fra Nord-Trøndelag
reinbeiteområde.

5 distrikter fra Troms
reinbeiteområde.

Nordland reinbeiteområde:
2-7 siidaandeler pr. distrikt.
Øvre reintall: 600 – 3500 dyr i
vårflokk.

Hver distrikt har et styre som
representerer
reindriftsinteressene i distriktet.

<http://nordlandsatlas.no>

Reindriftens rettsgrunnlag

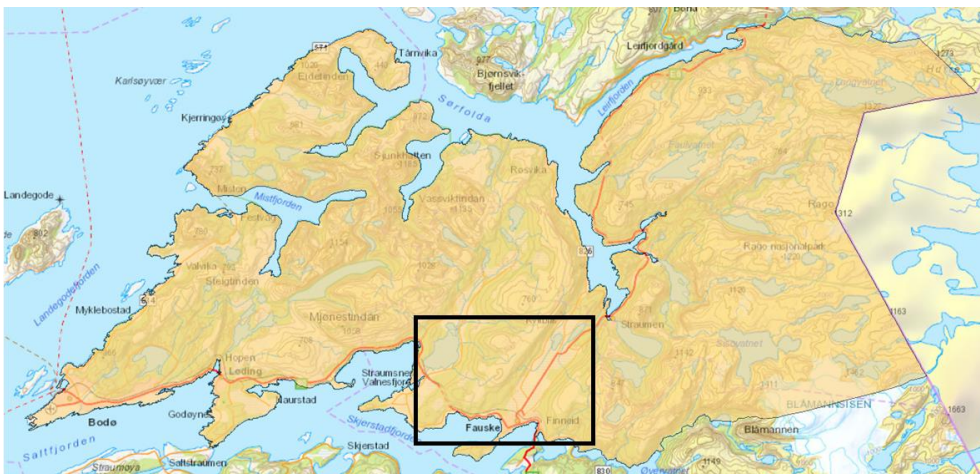
- Alders tids bruk
- Reindriftens rettigheter og plikter nærmere konkretisert i reindriftsloven.
- Beiterett og andre rettigheter i nesten all utmark i hele fylket. Også kommunene har et ansvar for sikre reindriftsarealene.
- Reindriften kan bli berørt av de fleste inngrep og tiltak i utmarka, og reindriften må derfor ansees som berørt part i de aller fleste tilfeller.

Kunnskapsutveksling

- Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.
- Kommunen trenger kunnskap om reindriften.
- Generell informasjon og temaveiledere finnes på internett, men kunnskapen om de lokale forholdene, er det i første rekke reindriftsutøverne og reinbeitedistriktene som har.

Reindriften har mange naboer

Eksempel fra Duokta reinbeitedistrikt:

Kartet til høyre viser eiendomsstrukturen i Fauske og Valnesfjord – en liten del av reinbeitedistriktet

Forventninger til reindriften

Som part i saker som påvirker reindriften rettigheter, er det forventet at reinbeitedistriktet svarer på høringer, og gir uttalelser til:

- ✓ regionale planer
- ✓ kommuneplaner
- ✓ reguleringsplaner
- ✓ verneplaner
- ✓ dispensasjonssaker
- ✓ vindkraftverk
- ✓ vannkraftverk
- ✓ kraftlinjer
- ✓ massetak
- ✓ leting etter mineralressurser
- ✓ motorferdsel i utmark

- ✓ SMIL-søknader
- ✓ landbruks- og skogsveier
- ✓ nydyrking i utmark

- ✓ og sikkert flere andre typer saker

I tillegg forventes det at reinbeitedistriktet skal bidra med:

- ✓ informasjon til konsekvensutredninger.
- ✓ å delta på møter for å avklare reindriftsinteresser, møter for finne løsninger, møter for avbøtende tiltak m.m.
- ✓ å stille opp på befaringer.

For mange distrikter utgjør dette mer enn en fulltidsstilling. Denne jobben skal gjøres i tillegg til å ivareta sin egen reindrift.

Høring – optimal kunnskapsutveksling ?

- I dag får kommunene stort sett tilgang til kunnskap om den lokale reindriften gjennom høringer.
- Høringer er også en viktig mulighet for reindriften til å legge frem sine behov, men
  - planer allerede lagt - konfliktskapende
  - avgrenset fokus – overser helheten

Enklere medvirkning og kunnskapsutveksling?

Er det noe kommunene kan gjøre for å gjøre medvirkningen enklere og redusere muligheten for konflikter ?

- Bedre generell kunnskap om reindriften lokalt i kommunene.
- Bedre dialog mellom reindriften og kommunen.

Misforståelser, uenigheter eller konflikter løses enklest og best lokalt!

Distriktsplaner

- Alle reinbeitedistrikter skal utarbeide/revidere distriktsplan.
- Hjelpemiddel for offentlig planlegging – innføring i lokal reindrift.
- Distriktenes egen beskrivelse, men minstekrav til innhold.
- Obligatorisk: flyttemønster, beitebruk, motorferdsel og anlegg.
- Anbefalt: administrative forhold og organisering, distriktets behov og utfordringer.
- Ingen nøyaktig og heldekkende beskrivelse, avvik vil være både nødvendig og lovlig.
- Distriktsplaner vil gi grunnleggende kunnskap – utgangspunkt for videre kunnskapsutveksling.

Kommuneprosjektet i Troms

- Pilotprosjekt varer ut 2016.
- Samarbeid mellom Målselv kommune (vertskommune), Fylkesmannen, Troms Reindriftssamers fylkeslag, 3 norske reinbeitedistrikt og 7 referansekommuner.
- Hvilke behov har kommunene for kunnskap om reindriften ?
- Hvilke behov har reindriften for kompetanseoppbygging for å ivareta sine interesser ?
- Fokus på dialog, informasjon og veiledning.

Prosjektets formål

Prosjektets formål er bl.a. å:

- bygge opp strukturer/arenaer for samhandling og kunnskapsutveksling mellom aktørene
- øke kompetansen til distriktene innen plan og forvaltning.

Dette skal skje bl.a. gjennom å arrangere felles samlinger, avholde kurs, bidra til oppdaterte distriktsplaner og utarbeide veiledninger, maler o.l.